

DyStar® Remazol granulaatit

DyStar® Remazol granulaatit ovat nk. kuumareaktiivivärejä. Sen substantiivisuus eli kyky hakeutua värjäysliemestä tekstiilimateriaaliin on keskinkertainen. Tämän vuoksi väri vaatii kuuman (n. 60°C) värjäyslämpötilan. Remazolin värimolekyyli muodostaa lujan kemiallisen sidoksen kuidun kanssa, joten pesunkesto on hyvä. Valonkesto vaihtelee sävyn mukaan siten, että vaaleammat sävyt kestävät vähemmän UV-valoa. Värjättävä materiaali vaikuttaa värjäystuloksen värisävyyteen, joten aiemmin tuntemattomalle materiaalille kannattaa tehdä koevärjäys. Remazolilla voidaan tehdä värikylpyjä, maalata ja painaa.

Värjäytyvät materiaalit:

Kasvikuiduista värjäytyy esim. puuvilla (CO), pellava (LI), hamppu (HA), sisal (SI) ja kapokki. Selluloosa-muuntokuiduista viskoosi (CA) värjäytyy vaihtelevasti.

Eläinkuiduista ainakin villa (WO) ja silkki (SE) värjäytyvät.

Synteettiset ja epäorgaaniset kuidut eivät värjäydy. Esim. ompelulangat ovat yleensä polyesteriä (PES), eivätkä siten värjäydy.

Polyamidi (PA) tekee ainoana tekokuituna poikkeuksen ja värjäytyy vaihtelevilla tuloksilla happamassa värjäysliemessä.

Värjättävän materiaalin esikäsittely:

Värjättävä materiaali kannattaa pestä aina ennen värjäystä, jotta materiaalin valmistuksessa käytetyt viimeistelyaineet saadaan poistettua. Jos värjätään käytettyjä ja käytössä kuluneita materiaaleja on varmistettava, että ne ovat puhtaita. Materiaalin alkuperäinen väri vaikuttaa värjäystulokseen. Kulunut ja haalistunut materiaali värjäytyy aina epätasaisesti. Tasaisemman värjäystuloksen saa, kun materiaali on kasteltu ennen väriliemeen asettamista.

Väripigmentit:

Remazol väripigmenteistä osa on pulvereita ja osa granulaatteja. Pulvereiden ja granulaattien ominaispainoissa on suuria eroja, joten punnitsemalla päästään tarkempaan tuloksiin kuin tilavuusmitoilla. Pigmentin liukenevuus on noin 100 g / 1 l vettä, kun veden lämpötila on noin 20°C. Väripigmenttien määrä lasketaan värjättävän materiaalin kuivapainosta.

Esimerkkinä 2% keskivärjäystulos:

- 1 kg kuivaa kangasmateriaalia
- 20 g Remazol granulaattia

Keskivärjäyksessä mustaa väriä kuluu kuitenkin

- 30-50 g / 1 kg kangasta, materiaalista riippuen.

Remazol väripigmenttien painojen ja tilavuuksien suhteita:

Koodi	Värisävy	g / rkl	g / dl
	Keltainen	5	41
	Oranssi	4	40
	Rubiininpun.	5	51
	Ultrasininen	5	48
	Turkoosi	8	77
	Tumma mariini	6	58
	Musta	3	34
F-10	Alginaatti	8	82
F-11	Glaubersuola	15	150
F-12	Kevyt sooda	8	80

Liemisuhde:

Värjäysliemi sekoitetaan kuumasta 60°C:n vedestä, väripigmentistä, glaubersuolasta ja soodasta. Veden määrä lasketaan värjättävän kankaan kuivapainosta.

Tasaista värjäystulosta haettaessa liemisuhteen kannattaa olla 1:20-1:40 litraa, koska värjättävän kankaan tulee olla vapaasti veden alla. Värjätessä esim. solmubatiikkia voi liemisuhde olla 1:5-1:10 litraa.

Esimerkki: 1:20 = 1000 g kangasta suhteessa 20 litraan vettä.

Apuaineet:

Glaubersuola

Eri materiaaleja värjätessä substantiivisuutta lisätään glaubersuolan avulla, jolloin väri hakeutuu voimakkaammin tekstiiliin. Glaubersuolan määrä lasketaan käytettävän veden mukaan.

- 1 litraan vettä lisätään aina 50-100 g glaubersuolaa.

Suolan määrä vedessä kasvaa tavoitellun värisävyn voimakkuuden ja kirkkauden mukana.

Sooda

Sooda on emäksinen (alkali) kiinnitysaine, jonka avulla värjäys kiinnittyy materiaaliin ja luo pesunkestävyyttä.

- 1 litraan vettä lisätään 20-100 g kevytsoodaa.

Soodan määrä vedessä kasvaa suhteessa glaubersuolaan.

Urea

Ureaa voidaan käyttää parantamaan värin liukoisuutta veteen tai parantaa kiinnitystulosta.

Etikka

Etikan lisääminen huuhteluveteen neutraloi materiaalin pH-arvon. Myös huuhteluaineet soveltuvat tähän tarkoitukseen.

Käsin värjäys:

1. Varmista, että kankaasta on pesemällä poistettu viimeistelyaineet.
2. Punnitse värjättävä kangas kuivana ja kastele sitten läpimäräksi.
3. Liota annosteltu väripigmentti noin 1 litraan lämmintä vettä. Pigmentti liukenee n. 20°C:n lämpötilassa. Huomioi liotukseen käytetty vesimäärä tarvittavassa kokonaisvesimäärässä.
4. Mittaa värjäysastiaan tarvittava vesimäärä (yli 60°C) ja sekoita liotettu väri koko värjäysliemeen.
5. Upota värjättävä materiaali liemeen ja odota, että väri imeytyy (kostutettuun) kankaaseen (n. 5-10 min). Sekoita koko ajan.
6. Nosta värjättävä materiaali pois liemestä.
7. Lisää värjäysliemeen substantiivisuutta lisäävä apuaine eli glaubersuola ja sekoita kunnes suola on liuennut väriliemeen.
8. Nosta värjättävä materiaali takaisin väriliemeen ja anna sen värjäytyä noin tunnin ajan. Kankaan tulee olla jatkuvassa liikkeessä, jos värjäystuloksesta halutaan tasainen.
9. Nosta värjättävä materiaali pois liemestä.
10. Lisää värjäysliemeen kiinnitysapuaine sooda ja sekoita kunnes se on liuennut.
11. Nosta värjättävä materiaali takaisin väriliemeen ja anna sen värjäytyä vielä 1-2 tuntia välillä sekoittaen.
12. Nosta värjättävä materiaali pois värjäysliemestä ja huuhtelee sitä juoksevalla vedellä, kunnes huuhteluvesi on lähes väritöntä. Värjäysliemet voi käsityömaisessä käytössä hävittää viemäriin.

13. Keitä vettä ja kaada se astiaan, jossa on vain huuhdeltu värjättävä materiaali. Kuuma vesi irrottaa tehokkaasti kiinnittymättömiä väripigmenttejä.

14. Huuhtelee materiaalia vielä juoksevalla lämpimällä vedellä niin kauan, kunnes vesi on täysin väritöntä. Vaihtoehtoisesti värjäyserän voi huuhdella pesukoneen huuhteluohjelmalla. Tässä loppuhuuhtelussa veteen voi lisätä huuhteluainetta palauttamaan kankaan luonnollisen pehmeiden.

Pesukonevärjäys:

Pesukonevärjäyksen ohjelman tulisi kestää noin 1,5-2 tuntia, jotta reaktioaika on riittävän pitkä. Yleensä pesukone ottaa kerrallaan noin 10-15 litraa. Apuaineiden määrä on helppo annostella, jos tietää tarkasti koneen käyttämän vesimäärän. Muussa tapauksessa on käytettävä edellä mainittuja noin arvoja. Tasaisen värjäystuloksen saamiseksi kannattaa värjätä enintään 1 kg kuivana punnittua materiaalia.

1. Apuaineet glaubersuola ja kevyt sooda sekä väripigmentti annostellaan samaan astiaan ja sekoitetaan kuivana keskenään.
2. Pulveriseos kaadetaan pesukoneen rumpuun ja rumpua tulee heiluttaa niin, että seos pääsee valumaan rumpun alle.
3. Kastele materiaali läpimäräksi ennen pesukoneeseen laittoa. Pesulämpötilaksi valitaan 60°C. Kone käynnistetään.
4. Valitun ohjelman loputtua toistetaan huuhteluohjelma, jotta kiinnittymättömät pigmentit huuhtoutuvat pois. Vaihtoehtoisesti materiaalin voi huuhdella käsin (katso käsin värjäyksen kohta 13).

Pesukoneen puhdistus:

Pyöritä koneessa yksi pesuohjelma ilman pestävää materiaalia, jotta pesukone puhdistuu.

A. Wennström Oy / Serivari

Värjärintie 3-5

16230 Artjärvi

www.awennstrom.fi

info@awennstrom.fi / info@serivari.fi